

Een dorpsplein waar buren er zijn voor elkaar

Een groen en veilig dorpshart met een mix van huurwoningen, waar bewoners van jong tot oud elkaar ontmoeten en naar elkaar omzien. Dat is de opzet van het nieuwe dorpsplein Mierlo-Hout in Noord-Brabant. Een belangrijke speler in het project is Savant Zorg, dat het woonzorgcentrum Alphonsus ingrijpend vernieuwt. Directeur Gerland Laureijssen van Savant Zorg licht de plannen toe.

TEKST: MEYKE HOUBEN FOTO'S: SAVANT ZORG JYB ARCHITECTEN

Savant Alphonsus biedt op dit moment verschillende vormen van zorg. Een deel van de bewoners woont zelfstandig in een eigen appartement, een ander deel krijgt intensieve zorg in een afgeschermd woonomgeving. In de nieuwbouwplannen voor Alphonsus krijgt het nu nog gesloten gebied een complete make-over, vertelt Laureijssen. “Toen we in 2017 de eerste ideeën opperden voor nieuwbouw, kwamen we al snel tot de conclusie dat Alphonsus opener en groener moest worden, en dat ook de wijkbewoners elkaar moesten kunnen ontmoeten. Behalve Alphonsus was ook de tegenover gelegen basisschool aan vernieuwing toe. En bovendien wilde de wijk een andere infrastructuur. Het was duidelijk dat we de plannen gezamenlijk moesten aanpakken. Daarom hebben we een coalitie gevormd met alle betrokken partijen: Woningstichting Compaen, QliQ Primair Onderwijs, de Wijkraad Mierlo-Hout en de Ondernemersvereniging Mierlo-Hout. Dat was het begin van het project Dorpsplein Mierlo-Hout.”

Functies mengen

Doel van het project is om het dorpsplein te transformeren tot een leefbare plek voor iedereen die er woont, werkt of recreëert. Alle partners doen mee vanuit hun eigen visie en kerntaak. “Onze rol gaat daarin net wat

verder dan die van de anderen”, meent Laureijssen.

“Want Savant Zorg is behalve zorgverlener ook grond- en gebouweigenaar en verhuurder, samen met Woningstichting Compaen.”

In de nieuwe situatie staan aan het Dorpsplein 227 woningen. Daarvan zijn er 120 bestemd voor mensen – alleen of met een partner – zonder of met een lichte zorgvraag en nog eens zo’n dertig voor een breder publiek. Daarnaast komen er 48 huurappartementen voor mensen die intensieve (dementie)zorg nodig hebben en circa dertig appartementen voor mensen met een somatische zorgvraag.

Veel meer dan tot nu toe wordt Alphonsus onderdeel van de wijk. “Zoals het vroeger was, gaat het niet meer”, zegt Laureijssen. “De toenemende vergrijzing, de stijgende kosten van de gezondheidszorg en de krapte op de arbeidsmarkt vragen om een andere benadering. We moeten meer leunen op de kracht van de maatschappij. Door allerlei functies te mengen, hopen we dat het Dorpsplein een plek wordt waar mensen elkaar op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten en iets voor elkaar willen betekenen. Samenredzaamheid, noem ik dat.”

Familie betrekken bij zorg

Hoe dat er in de praktijk kan gaan uitzien, legt

Laureijssen uit aan de hand van een voorbeeld. “Straks wonen hier ouderen met een zorgvraag naast vitale senioren. Ook hebben we een aantal flexwoningen waar bijvoorbeeld jongeren of zorgmedewerkers terecht kunnen. Wij hopen dat buren een beetje voor elkaar gaan zorgen. Door iemand die slecht ter been is, te begeleiden naar het restaurant. Door een maaltijd op te warmen, of te zorgen dat de buurman zijn medicijnen op tijd inneemt. Kleine dingen, die alleen al belangrijk zijn omdat ze zorgen voor een contactmoment.”

Om die opzet te laten slagen, is het nodig dat alle partners zich betrokken voelen. “Daarom hebben we onze visie breed gedeeld met bijvoorbeeld de ondernemersvereniging, welzijnsorganisaties, maar ook met de toekomstige bewoners. Wij verwachten van hen dat zij bereid zijn hun buren een handje te helpen.” Laureijssen benadrukt dat de complexere zorgtaken voorbehouden blijven aan de zorgmedewerkers. “Zij verrichten alle handelingen waar je bekwaam voor moet zijn. Maar liefst willen we de omgeving en de familie erbij betrekken. Nu is dat nog niet zo, maar in de toekomst moet dat vanzelfsprekend worden.”

Positieve gezondheid

Waar het op neerkomt, is dat Alphonsus geen intramurale ‘instelling’ meer is. “Straks wonen hier mensen met en zonder zorgvraag”, zegt Laureijssen. “We werken bij Savant Zorg vanuit de visie van positieve gezondheid. Dat betekent dat we kijken naar wat mensen wél kunnen en wat ze belangrijk vinden. En dat we onze bewoners zelf zo veel mogelijk regie geven. We maken het bijvoorbeeld mogelijk dat iemand met dementie met behulp van zorgtechnologie zelf naar buiten kan. Zo kun je in de beschermde omgeving van de binnentuin, die

semiopenbaar toegankelijk wordt, gemakkelijk contact leggen met buurtgenoten.”

In de ambitie om de ontmoeting tussen de bewoners van Alphonsus en andere wijkbewoners te stimuleren, speelt Savant Zorg een faciliterende rol. Laureijssen: “Het is heel belangrijk om bij de plannen voor de nieuwbouw alle partners en betrokkenen mee te nemen. Door dat te doen, hebben we commitment gecreëerd. Buurtbewoners hebben hun mening gegeven over onder meer de veiligheid, over verkeer en parkeren en over gewenste voorzieningen. Alle partners vonden dat er een fysiek ontmoetingspunt moest komen voor de buurt. Die functie krijgt de voormalige kapel van Alphonsus, die is omgevormd tot inspiratiecentrum. Plaatselijke verenigingen kunnen daar activiteiten organiseren, leerlingen van de basisschool kunnen er voorstellingen geven; de mogelijkheden zijn eindeloos. Als Savant gaan wij dat niet zelf organiseren, maar we bieden wel de ruimte aan.”

Het initiatief is geslaagd als het breed gedragen wordt door alle inwoners van Mierlo-Hout, meent Laureijssen. “We hebben nog wat hobbels te nemen, maar bij de meerderheid van de betrokkenen is de wil er om dit project te realiseren”, zegt hij. “De gemeente is al akkoord, maar enkele omwonenden hebben nog bezwaren tegen de nieuwbouw. We hopen dat het lukt om in 2024 te starten. Tot die tijd zullen wij de buurtbewoners blijven betrekken bij de plannen, bijvoorbeeld door ze uit te nodigen voor de oplevering van de eerste bouwfasen. Idealiter is het Dorpsplein Mierlo-Hout straks een plek waar mensen naar elkaar omkijken, met een aanzuigende werking voor de buurt. We kijken nu uit naar het moment dat de eerste steen wordt gelegd en de plannen echt worden uitgewerkt.”